

158. REDNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 30. 11. 2017 - Vlada RS je na svoji 158. redni seji med drugim sprejela predlog novele Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih in določila besedilo novele Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja. Prav tako je Vlada RS sprejela Uredbo o plačah direktorjev v javnem sektorju in se seznanila pa se je tudi z informacijo o pogajanjih z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja o odpravi anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov nad 26. plačnim razredom.

Predlog novele Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih

V predlagani noveli se odpravlja začasni varčevalni ukrep na področju starševskega varstva in družinskih prejemkov, ki je bil uveden z Zakonom za uravnoteženje javnih financ, in sicer cenzus pri upravičenosti do pomoči ob rojstvu otroka. Pomoč ob rojstvu otroka znaša 280 evrov (tako kot že doslej) do njega bodo upravičeni vsi otroci rojeni po 1. 1. 2018 (ne glede na materialni položaj družine). Sprostitev te pravice bo pomenila tudi razbremenitev centrov za socialno delo, saj bo postopek enostavnejši, brez ugotavljanja materialnega položaja družine.

Novela s 1. 1. 2019 uvaja izplačilo pomoči ob rojstvu otroka v obliki dobroimetja, ki ga bo mogoče porabiti za otroško opremo, potrebščine za otroke, otroško hrano, itd.... Pomoč ob rojstvu otroka je univerzalna pravica, namenjena staršem vseh novorojenčkov ne glede na materialni položaj družine, na ta način bo porabljena za namen, za katerega staršem pripada.

V predlagani noveli zakona se uvaja nov način izrabe očetovskega dopusta, ki je bolj enostaven, pregleden in fleksibilen, pri čemer trajanje očetovskega dopusta in višina nadomestila ostajata nespremenjena. Za očetovski dopust v trajanju 30 dni z nadomestilom se predvideva drugačna izraba dopusta. Očetje bodo lahko izrabili vseh 30 dni očetovskega dopusta skupaj, pri čemer morajo najmanj 15 dni izrabiti kadarkoli od rojstva otroka do najkasneje en mesec po poteku starševskega dopusta v strnjem nizu oziroma starševskega dodatka, preostanek pa do končanega prvega razreda osnovne šole (lahko ga bodo npr. izrabili v celoti istočasno z materjo otroka takoj po rojstvu ali v celoti po poteku starševskega dopusta, lahko pa ga bodo delili na dva dela). V praksi se je namreč pokazalo, da si očetje želijo dopust v celotnem trajanju izrabiti v najzgodnejšem obdobju otroka, kar jim z dosedanjimi ureditvijo ni bilo omogočeno v celoti.

Nadalje se s predlagano novelo uvaja 30 dni starševskega dopusta za posvojitelje ali osebe, ki ji je otrok zaupan v vzgojo in varstvo z namenom posvojitve v skladu s predpisi, ki urejajo družinska razmerja za otroka, ki je že zaključil prvi razred osnovne šole in je mlajši od 15 let.

Novela nadalje določa starost otroka, za katerega so starši upravičeni do povečanega zneska otroškega dodatka za 20%, in sicer za otroka do štirih let (sedaj do vstopa v šolo). Zaradi zasledovanja strateškega cilja EU 2020 o vključenosti otrok v vrtec od četrtega leta starosti do vstopa v šolo, ki je 95 %, je takšen ukrep smiseln, saj spodbuja starše k vključitvi otrok, starejših od štiri leta v vrtec.

Združenje občin Slovenije

Do otroškega dodatka ne bo upravičen eden od staršev, če otrok iz neupravičenih razlogov ne bo obiskoval osnovne šole.

V noveli se sistemsko ureja pomoč pri nakupu vinjete za velike družine. Novela uvaja novo pravico in sicer pravico do pomoči pri nakupu vinjete za velike družine. Leta 2013 je bil na področju cestninjenja osebnih vozil (vozila do 3.500 kg največje dovoljene mase) uveden nov cestninski razred, v katerega se uvrščajo vozila, katerih višina nad prvo osjo presega 1,30 metra. V to kategorijo vozil, na katera je potrebno za uporabo cestninskega omrežja namestiti vinjeto 2B, ki je dražja od vinjete za »klasična« osebna vozila, pa se uvrščajo tudi mnoga vozila, ki jih velike družine uporabljajo za zadovoljenje svojih osnovnih osebnih potreb. Da bi preprečili dodatno finančno obremenitev velikih družin in invalidov, je trenutno v veljavi začasna rešitev, na podlagi katere se upravičencem zagotavlja pomoč pri nakupu letne vinjete 2B v višini 110,00 evrov, pri čemer sredstva za pomoč zagotavlja družba DARS, d. d., v obliki donacij. Zato se s predlagano novelo sistemsko ureja pravico do pomoči pri nakupu vinjete za velike družine.

Predlog novele vsebuje tudi nekaj manjših vsebinskih oziroma redakcijskih sprememb, ki so se pokazale pri izvajanju ZSDP-1. Posledica sprejema zakona je povečanje proračunskih odhodkov za 0,905 mio evrov letno.

Novela Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti

Vlada je določila besedilo novele Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja. Ta prinaša novosti, ki zagotavljajo večjo kakovost in posodabljanje dvojezičnega šolstva v Prekmurju oziroma na Obali. Obstoječa manjšinska šolska modela namreč veljata že več kot petdeset let, praksa pa je pokazala, da ju je potrebno nadgraditi.

Zakonske spremembe obstoječim področjem vzgoje in izobraževanja, na katerih imajo pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti posebne pravice, dodaja višješolsko strokovno izobraževanje ter področje vzgoje in izobraževanja otrok, mladoletnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami.

Novela tudi določa, da morajo biti na dvojezičnem območju učni načrti, katalogi znanj in izpitni katalogi objavljeni dvojezično ter da se za učence in dijake dvojezičnih šol zagotovijo dvojezične naloge za vsa tekmovanja iz znanja (razen slovenščine in madžarščine), ki so (so)financirana iz javnih sredstev.

Poleg tega se omogoča pravica, da lahko starši otroka vpišejo v šolo z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezično šolo tudi, če živijo izven narodnostno mešanega območja. Hkrati bi osnovne šole izven narodnostno mešanih območij v primeru, če je na šoli vsaj pet učencev, pripadnikov posamezne narodne skupnosti, morale omogočati tudi interesno dejavnost učenja italijanskega oziroma madžarskega jezika.

Združenje občin Slovenije

Spreminja se način odločanja v svetih dvojezičnih vzgojno-izobraževalnih zavodov, in sicer tako, da se narodni skupnosti omogoči večji vpliv na organizacijo vsebin vzgojno-izobraževalnega dela. Zakon spreminja tudi pogoje glede znanja učnega jezika narodne skupnosti in opravljanja strokovnega izpita.

Novost se nanaša še na organizacijo Zavoda RS za šolstvo, znotraj katerega se za razvojno, svetovalno delo in strokovno podporo na področju šolstva narodnosti zagotovi delovanje posebne strokovne službe za šolstvo narodnosti.

Uredbo o plačah direktorjev v javnem sektorju

Vlada je izdala Uredbo o plačah direktorjev v javnem sektorju ter jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. V zvezi z odpravo anomalij v plačnem sistemu javnega sektorja je Vlada RS na svoji seji junija 2015 sprejela »Izhodišča za pogajanja z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja o izboljšavah plačnega sistema javnega sektorja, odpravi anomalij in politiki plač v obdobju 2016 – 2020«, ki vključujejo odpravo sistemskih pomanjkljivosti ter odpravo anomalij glede vrednotenja delovnih mest in nazivov v javnem sektorju, vključno z delovnimi mesti ravnateljev, direktorjev in tajnikov.

Med Vlado RS in reprezentativnimi sindikati javnega sektorja je bil sklenjen Dogovor o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju za leto 2016, ki je predvidel odpravo anomalij plačnega sistema javnega sektorja glede vrednotenja delovnih mest in nazivov v plačnem sistemu javnega sektorja. Vlada in reprezentativni sindikati javnega sektorja so se že dogovorili za odpravo anomalij oziroma ustrezne uvrstitve v plačne razrede glede vrednotenja delovnih mest oziroma nazivov v javnem sektorju, in sicer na delovnih mestih, ki so uvrščena do vključno 26. plačnega razreda in na delovnih mestih pooblaščenih uradnih oseb.

Glede na to, da so direktoriji prvi vstopili v nov plačni sistem, in sicer že 1. marca 2006 in se zaradi interventnih ukrepov od leta 2012 njihove uvrstitve niso spreminjale, temveč so se določali le plačni razredi novoustanovljenih oseb javnega prava, se s to uredbo odpravljajo anomalije, ki so nastale pri vrednotenju delovnih mest direktorjev v navedenem obdobju.

S predlagano uredbo se bodo odpravile anomalije pri vrednotenju delovnih mest, ki sodijo v plačno skupino B (poslovodni organi pri uporabnikih proračuna) oziroma delovnih mest ravnateljev, direktorjev in tajnikov in sicer se odpravljajo zaznane sistemske anomalije določanja plač direktorjev v javnem sektorju, ki se nanašajo na:

1. razmerja med uvrstitvami delovnih mest direktorjev in drugih javnih uslužbencev v plačne razrede (ponekod so razmerja neustrezna),
2. metodologijo za uvrščanje delovnih mest v plačne razrede (veljavna metodologija je prezapletena in netransparentna),
3. ustreznost podrobnejših kriterijev za uvrstitev delovnih mest direktorjev v plačne razrede po resorjih (kriteriji so ponekod neustrezni oz. zastareli).

Nova Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju bi se pričela uporabljati s 1.1.2018, pri čemer bi se ponovno vrednotenje delovnih mest izvedlo na stanje 1.11.2017, nove uvrstitve pa bi veljale s 1.1.2018.

Združenje občin Slovenije

Informacija o pogajanjih z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja o odpravi anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov nad 26. plačnim razredom

Vlada se je seznanila z Informacijo o pogajanjih z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja o odpravi anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov nad 26. plačnim razredom in pooblašča vladne pogajalske skupine za nadaljevanje pogajanj o odpravi anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov v plačnem sistemu javnega sektorja nad 26. plačnim razredom.

V pogajalskem procesu o odpravi anomalij pri vrednotenju delovnih mest in nazivov nad 26. plačnim razredom je prišlo do zastoja, ki je posledica dejstva, da sindikalna stran ni dosegla medsebojnega dogovora o enotnem pristopu k nadaljevanju pogajanj. Konfederacija sindikatov javnega sektorja (KSJS) je na stališču, da se pogajanja o odpravi anomalij nad 26. plačnim razredom vodijo ločeno od pogajanj o odpravi anomalij pri delovnih mestih, ki naj bi bila po vsebini zahtevnosti ali kakšni drugi okoliščini primerljiva z delovnimi mesti zdravnikov ter da se slednja pričnejo po zaključku pogajanj o odpravi anomalij nad 26. plačnim razredom. Pogajalska skupina sindikatov javnega sektorja (PSSJS) pa zahteva, da se pogajanja o odpravi anomalij nad 26. plačnim razredom in zaradi primerljivosti z zdravniki vodijo sočasno, pri čemer tudi vztraja, da predlogov odprave anomalij, ki naj bi nastale zaradi višjih uvrstitev delovnih mest zdravnikov, ni mogoče pogajati ločeno od odprave drugih anomalij. Vladna stran nadaljuje pogajanja o odpravi anomalij po principu, da se pogajanja o odpravi anomalij nad 26. plačnim razredom in o odpravi anomalij, ki naj bi bila posledica višjih uvrstitev delovnih mest zdravnikov, vodijo ločeno.

Kot izhaja iz sklenjenega Dogovora o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju, sklenjenega z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja v decembru 2016, je tudi finančni učinek pogajanj o odpravi anomalij zaradi primerljivosti z zdravniki izločen iz finančnega učinka, ki bo nastal iz naslova pogajanj o odpravi anomalij nad 26. plačnim razredom.

Glede pogajanj o odpravi anomalij, ki naj bi nastale zaradi višjih uvrstitev delovnih mest zdravnikov, je vladna stran sindikalni strani v skladu z rokom iz Dogovorom že 24. aprila 2017 posredovala predlog za začetek pogajanj o odpravi tudi teh anomalij, ki pa se upošteva dejstvo, da se sindikalna stran ni mogla poenotiti glede pristopa k pogajanjem v tej zvezi ter dogovor obeh pogajalskih strani, da se najprej pogajajo anomalije do vključno 26. plačnega razreda, še niso začela.

* * *

Združenje občin Slovenije